

Schiller Instituttes foretræde for Erhvervsudvalget den 22. november 2018

Kun Glass/Steagall-bankopdeling og et Nyt Bretton Woods kreditsystem kan forhindre finanssammenbrud

Jeg er Tom Gillesberg, formand for Schiller Institutttet i Danmark. Tak fordi vi måtte komme.

Den danske offentlighed har haft en brat opvågning til den sande tilstand i den danske finansverden. Danske Bank har i årevis været dybt involveret i hvidvask af enorme pengebeløb og både bankens ledelse og Finanstilsynet svigtede totalt, når de gennem mange år blev gjort opmærksom på problemet. Andre af de store SIFI-banker i Danmark er samtidigt blevet afsløret i medhjælp til skatteunddragelse og svigt i deres bekæmpelse af svindel og hvidvask. Endelig har mange af de danske banker, i lighed med deres internationale kolleger, været medvirkende til at den danske og udenlandske statskasser er blevet plyndret gennem svigagtige udbytteskatrefusioner. Alt dette viser, at det ikke drejer sig om enkelte problemer eller enkelte brodne kar, men er et systemisk problem, hvor hele bank- og finansverdenen er gennemsyret af ukontrolleret grådighed, hvor man sætter sin egen finansielle vinding over loven og det almene vel. Politikken med afregulering, og med at lade finansverdenen styre sig selv, har spillet fallit.

Dette var egentlig allerede tydeligt i forbindelse med nedsmeltningen af det internationale finansielle system i 2007-2008. Jeg, og andre aktivister fra Schiller Institutttet, advarede om dette allerede i 2007, da jeg stillede op til Folketinget med sloganet: Efter finanskrakket – Magnettog over

Kattegat. Men man sad vore advarsler overhørigt. Da vi så efter krakket i 2008 – hvor kun en dansk statsgaranti, der dækkede alle finansielle institutioner, forhindrede en nedsmeltning i den danske bankverden – kom med forslag til, hvordan vi kunne rense op i finansverdenen gennem en gennemførelse af Glass/Steagall-bankopdeling, hvor man i processen vil skille skidt fra kanel – udskille samfundsvigtig normal bankaktivitet fra kasinoøkonomi – så nægtede man på institutionelt hold i Danmark og resten af den vestlige verden atter at lytte. Man ville ikke gøre op med den usunde adfærd i finansverdenen, der havde skabt sammenbruddet i 2008. Havde man nemlig ikke afreguleret hele den finansielle sektor, og i 1999 afskaffet Glass/Steagall-bankopdelingen i USA, så havde vi nemlig undgået finanskrisen.

Men nu blev fokuset at redde bankerne – og alle andre aktører i finansverdenen – med bankpakker og kvantitative lempelser; på bekostning af realøkonomien og almindelige menneskers levestandard. Derfor står vi i dag over for en kommende finanskrisen, der er potentielt langt værre end den, som vi oplevede i 2008. De danske tiltag med at lade banker og realkreditselskaber polstre sig (med kundernes penge) vil ikke forhindre en ny krise. Uden en opdeling af aktiviteterne i de finansielle supermarkeder har vi stadig, som i 2007-2008, ingen branddøre, der kan forhindre, at ildebrand i en del af finansverdenen spreder sig til hele det finansielle hus.

Det forestående finanssammenbrud

Der er mange tikkende bomber under det internationale finanssystem. I kølvandet på den amerikanske føderalbanks rentestigninger er der stadig flere advarsler om en kommende nedsmeltning af det 3.500 mia. dollars store marked for amerikansk virksomhedsgæld, hvor stadig mere usikre lån bliver pakket om og gensolgt i mange forskellige forklædninger – i lighed med dårlige amerikanske boliglån i 2007-2008. Dette har

fået følgeskab af nedgang på børserne og et kraftigt fald i den økonomiske vækst i USA og Europa. Bank for International Settlements advarede om denne farlige udvikling i sin årlige rapport i juli og noget lignende gjorde Bank of England i oktober. Så kom IMF's udtrykkelige advarsel om faldende virksomhedsobligationsmarkeder i IMF-bloggen den 12. november.

Et kollaps af markedet for virksomhedsgæld vil have større konsekvenser end kollapset af den amerikanske subprimelånboble i 2008. Når først krisen er udløst, vil det ramme bankerne verden rundt, og bag den blankpolerede overflade er de blevet endnu større og endnu mere bankerotte, end de var i 2008. I lighed med optakten til krisen i 2007-2008 har der også været et kollaps og en kapitalflugt fra de såkaldte "emerging markets" og det gigantiske uregulerede marked for finansielle derivater kan implodere når som helst.

Løsningen

Der er ingen lille lappeløsning, der kan rette op på dette, men Schiller Instituttet og den internationale LaRouche-bevægelse har fremlagt en sammenhængende løsning for, hvordan vi kan bortoperere den spekulative kræftsvulst og skabe kreditter til produktive investeringer – både på internationalt plan og her i Danmark.

1. Vi skal med i Den Nye Silkevej

Mens størstedelen af økonomien i den vestlige verden har ligget underdrejet i de seneste 10 år – hvor de fleste har oplevet en faldende levestandard – så har man i Kina oplevet fortsat kraftig økonomisk vækst og været i stand til at løfte stadig flere mennesker ud af fattigdom. Man brugte krisen i 2008 til at påbegynde massive infrastrukturprojekter, så Kina har nu flere kilometer højhastighedstog end resten af verden

tilsammen. Man har bygget nye byer, vandprojekter, kraftværker og anden infrastruktur, der gør det muligt at tage sig af en voksende befolkning med en stigende levestandard.

I 2013 lancerede Kinas præsident Xi Jinping så denne udviklingspolitik på internationalt plan med Bælte- og Vej-Initiativet, også kaldet Den Nye Silkevej, der i dag er 12 gange større end USA's Marshallplan efter 2. verdenskrig og som over 60 lande nu deltager i. Danmark burde være en fremtrædende del af denne udviklingsdagsorden, specielt i Afrika og Sydvestasien.

2. Et Nyt Bretton Woods kreditsystem

Den 30. november er der G20-topmøde i Argentina, og Schiller instituttet har foreslået, at topmøderne mellem præsident Trump, Xi Jinping og Putin bruges til at etablere et nyt Bretton Woods kreditsystem, i samarbejde med Indiens premierminister Modi. En ny version af det gamle fastkurssystem, der blev etableret efter 2. verdenskrig, men nu for at skabe langfristede kreditter til udvikling af alle nationer. Dette er det eneste, som kan forhindre, at den igangværende disintegration af det nuværende City of London- og Wall Street-baserede finanssystem fører til kaos og mulig krig.

3. LaRouches fire love

I Danmark kan vi i mellemtiden forberede tiltag, der kan beskytte vores økonomi imod den kommende finansielle tsunami. Schiller Instituttet har fremlagt Lyndon LaRouches fire love, der er en konceptuel drejebog for at få vores økonomi drejet væk fra finansiell spekulation og tilbage til fysisk økonomi og videnskabeligt og teknologisk fremskridt:

- Gennemførelsen af en Glass/Steagall-bankopdeling af den danske finanssektor, hvor vi sanerer banksystemet og adskiller normal bankaktivitet fra finansiel spekulation. De finansielle supermarkeder skal opdeles i normale banker, investeringsbanker, realkreditaktivitet og forsikringsvirksomhed. Bankerne og andre finansielle institutioner skal opdeles og reduceres i størrelse, så de ikke længere udgør en systemisk risiko, og den statslige indskudsgaranti vil kun gælde for normale banker.
- Vi må skabe statskreditter til produktive investeringer i økonomien;
- Vi må kanalisere en del af disse kreditter ind i store infrastrukturprojekter og andet, der kan øge produktiviteten og energigennemstrømningstætheden i økonomien og skabe den næste højere økonomiske platform for Danmark, som f.eks. en Kattegatbro og et nationalt magnettoget, og faste forbindelser mellem Helsingør og Helsingborg og under Femern Bælt.
- Vi må investere massivt i forskning og udvikling af de områder, som skaber fremtidens teknologier som f.eks. kernekraft, fusionsenergi, rumforskning etc.

Den største fejl, som vi kan begå, er at tro, at vi kan overlade disse spørgsmål til den finansielle verden. Den har bevist, at den hverken har det moralske kompas eller de nødvendige løsninger, til at sikre vores fremtid. Derfor må staten nu påtage sig sit ansvar, og etablere de nødvendige love og regler, der kan sikre det almene vel og Danmarks og danskernes fremtid. Det er der, i lyset af de seneste bankskandaler, en bred offentlig opbakning til.

Tak for ordet.

Slides fra mødet:

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x